

**De Soliditate Virtutis In Religioso Societatis Jesu requisita
Considerationes R. P. Gasparis Druzbicki, Societatis Jesu**

Družbicki, Kaspar

Coloniæ, 1721

Consid. 5. Ad soliditatem virtutis requiritur humilitas virtutis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-60934](#)

CONSIDERATIO V.

Ad soliditatem virtutis requiritur humilitas virtutis.

Virtutes ut sint solidæ, debent esse humiles: non humiles, id est, abjectæ, miseræ, imperfectæ, sed humiles piritu, humiles sui contemptu, despectu, sepultura & oblivione. Solidæ enim ordinariè gravia sunt, & deorsum tendunt; si enim supernant, apparet, aërea, ventosa & non solida esse. Sic virtus, quæ solida est, deorsum tendit, quæ vana est, supereminere appetit. Virtus solida, non videri, sed esse appetit: vana, non esse, sed videri, aut certè parum esse, multum statimque videri gaudet. Vasa etiam aurea, si sint vacua, supernant lignea si plena sint, descendunt. Arbores fructibus carentes, sursum ramos erigunt; onustæ fructibus, ad ima eosdem demittunt. Ita ubique soliditas descendit, inanitas subvolat.

Ait scriptura, *Quanto magnus es, humili te in omnibus.* Eccl. 3. 20. Quasi dicat, si magnus es, descende, & te demitte, ut quod es, esse non desinas. Magnitudinem tuam fac tibi humiliationis tuæ materiem &c.

Adhuc forte ambiguè rem propono, clare igitur dico. Virtutes, ut sint Virtutes, oportet ut sint humiles, & virtuti humilitatis conjunctæ. Si enim conjunctæ humilitati non erunt, vanitates erunt

erunt : unde rectissimè ait Gregarius Romanus :
quod qui virtutes sine humilitate congregat , quasi
pulverem in ventum portat . quæ verba non tan-
tum sunt per concomitantiam intelligenda , quasi
cum aliis virtutibus humilitas etiam sit curanda ,
sed etiam per quandam informationem (quan-
quam semper una Virtus est altiori connexa , &
veluti ejus forma aut coadjutrix , maximè quando
in gradu notabili est) ita ut omnibus aliis virtuti-
bus Humilitas quasi fundamentum , quasi custos ,
munitio , quasi soliditas & condimentum , adjun-
genda necessariò sit . Id quod Bernardus excellen-
ter in una quidem Virginitatis seu Castitatis vir-
tute declaravit , sed ita , ut quod ille de una virtute
asseruit , hoc de omnibus virtutibus omnino æqua-
liter dicendum sit .

Penetrabitur hæc res , nî fallor , ex illustratione
exemplorum melius . Est Religiosus , cui firmum
propositum , excellere & perfectum esse in obedi-
entia virtute ; propositum suum , etiam exequi co-
natur , intellectum & voluntatem suam exactè
conformat judicio & voluntati Superiorum : idem
tamen hoc quod cupit esse , cupit etiam videri : id
est : perinde ut cupit & gaudet excellere inobe-
dientia , cupit etiam & gaudet opinionem haberri
de sua excellenti obedientia : quod si parum obe-
diens putetur vel dicatur , tristatur statim & abji-
cit animum . quid huic deest ad solidam obedien-
tiā ? dico deesse humilitatem obedientiæ : obe-
dientiam enim habet , sed superbam , humilem au-
tem non habet ; nam si humilem haberet , non vi-
deri

deri obediens, sed putari inobediens vellent, atque gauderet. Est aliis, qui caritate proximi & zelo animarum ardet, laboriosus, strenuus, fervens, semper excubans ad lucra animarum, die nocteque accinctus; ad pauperes, ad simeta, ad nosocomia, ad carceres impiger; in iis semper legendis, quibus proximo profit aliquando, occupatus, dum vacat; docere rudes, pueros ignaros amat: idem tamen hoc de se sciri, sentiri, & dici quod est, gaudet & cupid; zelo carere, piger circa animas dici odit, tristatur, animo angitur & dejicitur, conqueritur. Hujus zelus & caritas proximi in quo deficit? deficit in humili zelo & caritate. Humilis enim zelus, zelus esse vult, sed videri non vult, immo non zelus, sed pigritia videri vult.

Est aliis similiter zelosus sive animarum pastor, sive Concionator, sive Confessarius, sive Magister, sive Superior, & ita est, ut omnibus numeris absolutus esse in officio suo cupiat: idem tamen simul videri talis vult, & si non videtur, tristatur: si arguitur, & traducitur tanquam piger operarius, tanquam imparatus Concionator, tanquam languidus Magister, tanquam crudus vel inefficax, vel insuavis Superior; linguis talibus censurisque plus nimio penetratur, dolet, animum abjicit, de suo gradu & passu cedit, remittit; & cum videatur non esse, licet sit, vult re ipsa non esse, quoniam non esse videatur. Quid talibus deest hominibus? multum admodum, esto unum solum, nempe humilitas virtutis atque soliditas. quae si adesset, resolutio illa turpis, & ignororum, & impatientium, superborum, se

se in virtute & in actionibus quærentium propria non esset : sed potius contentus quisque esset testimonio conscientiæ suæ , testimonio veritatis , testimonio Dei . satis illi esset , esse videri autem non cuperet , immo cuperet non videri , & doleret videri .

Est similiter aliis , humilitati , patientiæ , mortificationi , sui contemptui deditus , in actibus talium virtutum assiduus , sed ita , ut simul gaudeat tali- bus actibus studiisque intentus videri , sciri , putari , dici : si verò non intentus his videatur , si superbus , amans sui , impatiens , immortificatus , vindicativus , passionatus , delicatus , commodis deditus &c videatur , ac judicetur , & Superioribus referatur , id ferre æquanimiter non vult , non valet , sed abjicitur , queritur , murmurat , purgat se ægrius , quam par est . quid hujus humilitati , patientiæ , &c deest ? deest humilitas . Ipsa quippe humilitas debet esse humilis , quia verus humilis (patiens , mortificatus &c.) non vult humili prædicari , sed vili reputari : obediens quoque humili , non vult obediens reputari , sed inobediens judicari : sapiens & doctus humili , non vult sapiens & doctus dici , sed sapiens quidem & doctus vult esse , insapiens autem , imprudens , vel vult dici vel saltem æquanimiter fert reputari . Satis exemplorum est , plura considerans excogitabit , & sibi accommodabit .

Hæc est humilitas virtutis , sine quâ nulla est in virtute , nulla in ullo nostro bono opere soliditas . hac humilitate quantum carent nostræ perfectiones ,

nes, tantum & soliditate, hoc est, veritate carent. Vera enim virtus hoc differt à falsâ & imperfectâ, quod vera velit esse, nolit videri, immo velit non videri; falsa autem nolit, aut non curet esse, velit autem & curet videri, doleat non videri: imperfecta autem, parum curet esse, plus verò curet videri, doleatque non videri. Unde solidissimum signum est non solidæ adhuc virtutis, velle videri, dolere quod non videatur, gaudere quod videatur, exhibere se videndam. solida virtus in fundo amat esse, non vult supernatare; quadrata est, non volatica, non inanis, non inflata, solius Dei oculis agnoscit contenta, suis & alienis occulta, vilis, & modica, se ipsâ contenta, seipsum materiam humilitatis & humiliationis suæ facit; & licet maxima sit, maximam se non novit, non prodit; & licet honoretur, honorari se immerito putat, supra meritum dicit, & ex animo dicit; honorari se dolet, ac tristatur, & erubescit, honorem hunc Deo tribuit, benevolentiae ignorantium adscribit, ipsâ verò ex illo nihil sibi decerpit.

Talis fuit virtus, (ut unicum & luculentissimum exemplum dem) MARIAE Virginis. Virgo fuit, quam ante partum, tam in partu, & post partum, ivit tamen ad purificandum se; & tanquam non virgo immaculata, sed puerpera immunda esset, se in templo stitit, atque mundationem legalem suscepit.

Vade Religiose, ad hoc speculum exempli & considerationis istius te dispice atque compone. Quantò magnus es, humilia te in omnibus magnitudini-

tudinibus tuis, naturalibus, supernaturalibus, corporis, animæ, fortunæ bonis. Omnia bona tua sint tibi humilitatis materia, sicut arbori sunt fructus sui. Quantumcunque te dejeceris, humilior Christo non eris; quantumcunque te dejeceris, Mariæ humilitatem non superabis. Si unde humilieris, malum nullum habes, virtutes saltem, quas humilies, habes. Ama hoc exercitium, neque dimittas, nisi in eo, usque ad naufragium tuam, temet assueficeris.

CONSIDERATIO VI.

Ad solidam virtutem requiritur universalitas.

On est etiam solida virtus, qualem esse requirit Regula in homine quolibet Societatis, si non sit Universalis. universalem virtutem voco hic, non illam, quæ scilicet omnes omnino virtutes suo ambitu complectatur, velquâ homo nulla velit virtute carere, nam eis & hæc quoque Universalitas virtutum in perfecto esse homine debeat, perfectum enim est, cui nihil deest, & virtus perfecta est, cui nulla pars nullusque gradus deficit, tamen hoc loco non ad istam virtutis universalitatem curandam Considerantem excito.

Est alia virtutis universalitas, quæ non omnes in se complecti debeat. Hæc autem melius elucescat ab